

Przedmowa

Niniejsza książka stanowi zmodyfikowaną i skróconą wersję rozprawy doktorskiej na temat „*Actio in rem* a ograniczenie odpowiedzialności w cywilnoprawnych stosunkach morskich” napisanej pod kierunkiem ś.p. prof. *Jerzego Młynarczyka* i obronionej na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego w maju 2016 r.

Inspiracją dla podjęcia przedmiotowego tematu było porównanie materialnej instytucji ograniczenia odpowiedzialności z procesowym powództwem kierowanym wobec rzeczy (statkowi morskemu) w relacjach żeglugowych. Ponadto brak rozważań na temat możliwości zastosowania *actio in rem* w literaturze polskiego prawa morskiego stanowił przyczynek do rozważenia tej kwestii na łamach rozprawy doktorskiej.

Mając na uwadze okoliczności świadczące na korzyść *actio in rem* oraz istnienie w polskim prawie materialnych podstaw odpowiedzialności z rzeczy, w publikacji podjęto polemikę na temat możliwości i potrzeby wprowadzenia tej instytucji do krajowego systemu prawnego. Taki rodzaj odpowiedzialności ze statku jest charakterystyczny dla prawa anglosaskiego i sprawdza się w nim od stuleci. Stąd też, rozważając o wprowadzeniu *actio in rem* do prawa polskiego, sugeruje się zaczerpnięcie wzorców z systemu *common law*. Z tego też względu postawione zostały postulaty *de lege ferenda* w zakresie możliwości i sposobu korzystania z *actio in rem* w polskim prawie, wzorując się na doświadczeniach państw innego systemu prawnego. Powyższe powoduje, że analizowano tematykę nowatorską.

Jednakże z uwagi na „niszowy” charakter omawianej problematyki oraz jedynie teoretyczne rozważania o możliwości i zasadności wprowadzenia *actio in rem* do prawa polskiego, zdecydowano się na opracowanie w ramach niniejszej monografii jedynie zagadnienia związane z procedurą dochodzenia roszczeń morskich w kontekście zasady ograniczenia odpowiedzialności w stosunkach żeglugowych. Analiza postępowania w sprawach roszczeń morskich została dokonana w sposób kompleksowy – od postępowania rozpoznawczego przez postępowanie zabezpieczające i egzekucję. W celach prawnoporównawczych, procedura została omówiona na przykładzie prawa polskiego i anglosaskiego, w którym występuje instytucja *actio in rem*.

Chciałabym podziękować w sposób szczególny moim Drogim Rodzicom, za wiarę i nieustanną motywację oraz wsparcie w trudnych chwilach.

Gdynia, wrzesień 2018 r.

Dominika Wetoszka